

עם אחד אנחנו. האוירה הציבורית המוקצנת, הדעות הקוטביות בין הקבוצות בארץ, הפירוד שנראה לכאורה כשסע עמוק בעם, לא משפיע כהוא זה על אוירת חג החרות. לפני כמה ימים חגגנו כולם, דתיים וחילוניים, אשכנזים ומזרחיים, שמאל ימין וגם האמצע את ליל הסדר. לילה שמזכיר לכולם את האחדות של העם היהודי הלכה למעשה. זהו יום ההולדת של עם ישראל. עם יציאת מצרים קיבלנו את החרות, נעשינו בני חורין. יציאת מצרים היתה תחילתו של מסע ארוך גם לעבר החירות הפנימית שלנו. יום ההולדת מזכיר לכולנו, בלי כפייה, כי עם אחד אנחנו, אותם שורשים לנו, אותה תורה ואתם ערכים. מורשת משותפת לכולנו.

החירות הפנימית מובילה אותנו מיום ההולדת של העם היהודי ליום ההולדת של מדינת היהודים. במדרש (במדבר רבה א, ה) הסביר שהקב"ה צוה למנות אותנו, כדי שנהיה דבר שבמניין, ודבר שבמניין אף פעם לא בטל. "מתוך חיבתן לפניו מונה אותם כל שעה" (רש"י, במדבר א, א). וראה: יום העצמאות, ויום ירושלים הם דבר שבמניין. יום העצמאות, ה' באייר, יוצא תמיד, ביום כ' לעומר. יום ירושלים ביום מ"ג לעומר.

כבר הזכרנו בעבר שיום העצמאות שייך לחגי ישראל ולא יתבטל, והוא קשור קשר בל ינותק לחג הפסח. אחרי אלפי שנות גלות הושלם מנין החגים עם הכרזת המדינה בה' באייר. כידוע מועדי החגים נקבעו לפי ימי חג הפסח, ראשי התיבות א-ת ב-ש. א"ת - תשעה באב חל ביום הראשון (א') של פסח שלפניו. ב"ש - שבעות יחול ביום בו חל היום השני (ב') של פסח שלפניו. ג"ר - ראש השנה יחול ביום בו חל היום השלישי של פסח שלפניו. ד"ק - קריאת התורה שמחת תורה בחו"ל, יום טוב שני של גלויות, יחול ביום בו חל היום הרביעי של פסח. ה"צ - צום יום הכיפורים יחול ביום בו חל היום החמישי של פסח שלפניו. ו"פ - פורים יחול ביום בו חל היום השישי של פסח שלאחריו. הנה נשאר היום השביעי של פסח - האות ע' יתומה, עד שהגענו לה' באייר תש"ח. ומכאן: ז"ע, לפיו עצמאות, ה' באייר, יחול תמיד ביום שבועו בו חל שביעי (ז') של פסח.

עצמאות מדינית וכלכלית מבוססת על ערכים יהודיים ועל עמידה מוסרית של החברה. זה מה שמחזיק אותנו במניין העמים. הוא לא יתבטל על ידי אומות העולם, ואף לא על ידי אלו שאינם מודים בו. ברבות הימים יוכחו כולם שהקמת המדינה היא אתגלה דגולה, ואנו מצפים בקרוב להשלמתה.

בס"ד ערב שבת קודש **ענג שבת** תזריע מצורע - אחרי קדושים כ"ח בניסן התשע"ה (17.04.2015) יוצא לאור ע"י העמותה להשרשת ערכים יהודיים לאומיים (עלון מס' 14 (1138) שנה עשרים ותשע)

מועדי השבת תזריע מצורע

ער"ח מוצ"ח	ער"ח	יום
19.48	18.33	י-ם
19.50	18.49	ת"א
19.50	18.41	חיפה
19.50	18.51	ב"ש
19.48	18.44	אילת

זמני היום והלימודים היומיים:

משתתפים	שבת תזריע מצורע - יום ו'	אופק ת"א
עלות השחר	4.25 - 4.33	
זמן הנחת תפילין	5.13 - 5.20	
הנץ החמה (מישור)	6.03 - 6.10	
הנץ החמה (הנראה)	6.07 - 6.13	
ס"ו ק"ש מג"א	8.32 - 8.37	
תצות היום	12.39 - 12.40	
מנחה גדולה	13.13 - 13.13	
שקיעת החמה	19.16 - 19.12	
צאת הכוכבים ב'	20.06 - 20.00	

דף יומי: כתובות עה - פא מועדי השבת אחרי קדושים

ער"ש מוצ"ש	ער"ש	יום
19.53	18.38	י-ם
19.56	18.54	ת"א
19.56	18.46	חיפה
19.55	18.55	ב"ש
19.53	18.48	אילת

זמני היום והלימודים היומיים:

משתתפים	שבת אחרי קדושים - יום ו'	אופק ת"א
עלות השחר	4.16 - 4.23	
זמן הנחת תפילין	5.06 - 5.12	
הנץ החמה (מישור)	5.56 - 6.02	
הנץ החמה (הנראה)	6.00 - 6.06	
ס"ו ק"ש מג"א	8.27 - 8.31	
תצות היום	12.38 - 12.39	
מנחה גדולה	13.12 - 13.13	
שקיעת החמה	19.21 - 19.16	
צאת הכוכבים ב'	20.11 - 20.06	

דף יומי: כתובות פב - פח

לזמנים נוספים בכל הארץ שלח את המילה "זמן" ובקשתך למספר 1315. לדוגמה: "זמן שקיעה מתוך בטבריה" את העלון יתן למצוא באתר www.yeshiva.org.il וגם באתר מורשת בקטגוריית עלוני שבת www.moreshet.co.il י"ד העמותה והעורך ע"ד שמואל כהן כתובות: דח' בלוד 3, ת"א טל': 03-5234054 פקס: 03-5234063 דוא"ל: smulady@netvision.net.il דפוס: אקסטרה פרינט 1700-50-54-50 עיצוב: חנואל שפיצברג 054-6695400

העלון מוקדש לזכר ולע"נ **חיים אנשל** ר' שמואל אריה כץ ז"ל, נפטר ב-ח' באייר תשנ"ב. יהי זכרו ברוך!

העלון מוקדש לזכר ולע"נ **פנינה חיה גליק** בת ר' משה שורץ ז"ל, נפטרה ב-ב' באייר תשכ"ט. יהי זכרה ברוך!

דין נידה ודין זבה
בפרשת השבוע התורה קובעת לנו את דין נידה ודין זבה, המסדירות את קיום יחסי האישות הזוגיים. אקדים כי בין שישנו טעם כזה או טעם אחר, אנו שומרים על דיני הנידה והזבה נובעת מתוך המחויבות הבסיסית לקיים את מצוות השם, עם או בלי ידיעת טעמים.

בפרשת מצורע התורה מקדישה שתי פרשיות לתאר את דין הנידה ודין הזבה. על הנידה נאמר (וי' טו, יט): 'ואישה כי תהיה זבה, דם יהיה זובה בבשרה. שבעת ימים תהיה בנידתה...! דין הנידה שבתורה צמוד למחזור החודשי. במשך שבוע שלם, במהלכו האישה מדממת, היא מוגדרת כנידה, וחל עליה ועל בן זוגה איסור לקיים חיי אישות. בסופו של שבוע זה, היא נטהרת על ידי טבילה במים טהורים, ושוב היא ובן זוגה יהיו מותרים. לעומת דין הנידה, התורה מציגה דין שני, החמור יותר: דין זבה. מדובר במקרה בו האישה מדממת ימים רבים מעבר לדימום הרגיל או שלא בזמן המחזור (וי' טו, כה): 'ואישה כי יזוב זוב דמה ימים רבים בלא עת נידתה'. במקרה זה, לא די להמתין לסיום הדימום כמו בדין הנידה, אלא התורה דורשת שבסיום הדימום יהיה שבוע שלם ללא דימום: 'ואם טהרה מזובה, וספרה לה שבעת ימים ואחר תטהר'.

כיום, מקובלת ההלכה שנתחדשה בתקופת התלמוד לפיה (ברכות לא ע"ב, ועוד): 'בנות ישראל החמירו על עצמן שאפילו רואות טיפת דם כחרדל, יושבות עליה שבעה נקיים'. כלומר, מתייחסים לכל דימום כאל זבה, ולכן שומרים שבעה ימים נקיים מעבר לדימום, ולא מסתפקים בדין נידה הרגיל שבתורה. השאלה היא מה הטעם שהתורה מחייבת אותנו לשמור על הלכות נידה?

נקדים שגם ללא טעם מובן לנו, עדיין אנו חייבים לקיים את מצוות השם. אמנם, מתברר שישנם טעמים רבים למצוות הנידה. ישנו ההסבר הידוע של ר' מאיר (נידה לא ע"ב), לפיו מצווה זו נועדה להחזיר את התשוקה בין בני הזוג, 'שתהא חביבה על בעלה כשעת כניסתה לחופה', אך, ישנם גם הסברים חדשים ומרעננים למצווה זו. לדוגמה, שמירת דיני הנידה נועדה לחנך את הגבר. שכן, גברים רבים עלולים לסבור בטעות שקיום יחסי אישות הוא זכות המגיעה להם ללא כל התחשבות באישה. מצוות הנידה מלמדת את הגבר שאין הדבר תלוי אלא בו. נהפוך הוא. הסבר אחר, שמירת דיני הנידה נועדה להזכיר לבני הזוג את העיקר והוא התקשורת המילולית ביניהם. שכן, יש כאלו העלולים לחשוב כי המסד של הזוגיות הוא הקשר הגופני המאחד ביניהם, ולשכוח את העיקר, לפיו שורשה ובניינה של הזוגיות הוא בחברות העמוקה ובתקשורת הבריאה בין שניהם. באה התורה ואוסרת על שני בני הזוג לקיים יחסי אישות, ומובילה אותם למסלול המעודד תקשורת לא גופנית בין שניהם. ולבסוף, יחסי אישות הם דבר קדוש ביהדות, ולכן זו לא עוד פעולה חומרית, אלא פעולה בעלת ערך מצוותי וקדושי. לכן, לא כל זמן מתאים לכן, ולא כל מצב גופני או נפשי מתאים לכן, ובזמנים מסוימים התורה קובעת שיש להתרחק זה מזו, ובזמנים אחרים התורה קובעת שיש להתקרב. שבת שלום.

הרב דר' **דוד בן זיון**, ראש מכינת יונתן שבקיבוץ עלומים. וילכו שניהם יחדיו... העלון מוקדש לזכר ולע"נ **שי משה** ובנו הפעוט **יובל פרץ גלר** ז"ל, נהרגו בתאונת דרכים ביום העצמאות תש"ס. יהי זכרם ברוך!

העלון מוקדש לזכר ולע"נ **אסתר מנדרובסקי** בת **אריה נקבלסקי** ז"ל, נפטרה ב-ט' באייר תשנ"ד. יהי זכרה ברוך!

העלון מוקדש לזכר ולע"נ **יהודית שבתאי** בת **שרא פיבל גרינברג** ז"ל, נפטרה ב-ב' באייר תשס"א. יהי זכרה ברוך!

datipage דתי פינג' פורטל העסקים המוביל לציבור הדתי **מה שמתאים לך בקליק** עסקים, שירותים ובעלי מקצוע חבילות נופש, מלונות וצימרים חתונה, שבת חתן, אטרקציות ועוד.

דתי פינג' לעסקים: **קידום עסקים באינטרנט בתקציב של כוס קפה** לפרטים: 072-2400300

פרסמת ב- דפי שופר - עשית!

מוניטין של 28 שנים לא הולך ברגל אלא "באצבעות" במגול: דפי שופר

1. מדרוך מודפס - 40,000 עותקים.
2. מדרוך דיגיטלי באינטרנט.
3. באנר חנים באתר העסקים בדפי שופר

חייג 03-9678555 או במייל sfr@bezeqint.net

יריד עולם היהדות תצוגה לציבור הרחב לבתי כנסת וישיבות אולמי קונקורד, מצדה - כנרת 3, בני ברק (מאתרי מנחם מנדל והמסעדה היהודית)

ט"ו-ט"ז אייר תשע"ה (4-5 מאי 2015) בשעות 16:00 - 23:00 לצפייה בתמונות מהירידים הקודמים באתר: [dafyshop.com](http://www.dafyshop.com)

דפי שופר 03-9678555

ריהוט לבתי כנסת • ויטראז'ים • פרוכות • תיקי ס"ת • לוחות דיגיטליים • תשמישי קדושה • סת"ם • ספרים • טבע ובריאות • הלכה וטכנולוגיה

מכירת הנוכח בדינור לגבאים הנרשמים מראש במייל sfr@bezeqint.net פרסים ומתנות יקרי ערך בהגרלה מעיל לס"ת • רימונים ואצבע • ת.ז. לס"ת • כספת לגבאי • שעון זמנים • ס"ת גדול לילדים 12 מפסקוד • סטנדרים שולחניים • כרסאות לשבת • חומשים • מחזוריים • ערכות הזר 4 המינים

דיני השבוע ומנהגי

שבת פרשת תזריע מצורע

הפטרה: "ויאמר לו יהונתן מחר חודש" (שמואל א' כ, יח) מברכים החודש: אייר

ראש חודש אייר ביום הראשון וביום השני הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה

המולד: ליל ראשון, שעה 1, 27 דקות ו-4 חלקים.

אומרים אב הרחמים (ימי ספירת העומר), אין מזכירים נשמות.

במנחה אין אומרים "צדקתך".

פרקי אבות: פרק ב'

זמן קידוש לבנה: מליל חמישי ד' אייר ועד ליל שני ט"ו באייר. **יום הזכרון לחללי צה"ל ויום העצמאות**

כדי למנוע התנגשות בין יום הזכרון ויום העצמאות לבין יום שבת או שיש, ישנם יוצאי דופן בחוק. אם חל ד' באייר ביום חמישי, או ביום שיש, מוקדם יום הזכרון ליום רביעי.

יום שלישי בערב: תחילת יום הזכרון (הוקדם)

יום הזכרון הוצמד ליום שבו הוקמה מדינת ישראל. בית ישראל מכבד ומתייחד עם זכר הנופלים במערכות ישראל דווקא בערב חג במעבר חריף וחד בין ימי האבל והתוגה לשמחת החג. עם ישראל המאופין בפסוק: "בדמיון חיי!" לא שוכח את זכר נופליו, את אלה שבגופם ציוו לנו את החיים, ואינו מרשה לעצמו לחגוג מבלי להתייחד ולהזכיר לפני התכנס חג, את אלה שלא זכו, להתפלל ולקוות שאלה יהיו הקורבנות האחרונים.

מהחלטות הרבנות הראשית: יום הזכרון יחל בטקס ברחבת הכותל המערבי. בסיום דברי הנשיא יודלק נר זכרון ותאמר תפילת יזכור ו"אל מלא רחמים". למחרת, לאחר תפילת שחרית, קריאת פרקי תהלים: ט, מב, מג, פז, קכב, קכה, קמו.

לקראת יום העצמאות: מתגלחים ומסתפרים, למרות ימי ספירת העומר. (כדי שמחת ברית למשל), אבל יש שנוהגים שלא להסתפר. מניפים דגלי המדינה לפרסום הנס.

יום רביעי בערב - יום העצמאות:

ערבית בליל התקדש חג, תפילה חגיגית בבתי כנסת, כתפילת ערב חג. אומרים 'מקדש מלך...' 'התעורר...' 'התנער...' לא תבושי... ימין ושמאל... לפני עלינו לשבח וספירת העומר נאמר הלל, בלי ברכה (כדין ספק ברכות, להקל). ברכת שהחיינו ושיר המעלות בשבט ה' שיבת ציון.

תפילת שחרית: פסוקי דזמרה של חג עד ברוך שאמר הלל שלם בברכה. (לאשכנזים וספרדים). קוראים בניגון הפטרה (בלי ברכות): "עוד היום נבונ לעמוד" (ישעיהו י, לב), תפילה לשלום המדינה ומי שברך לחיילי צה"ל.

הלל ביום העצמאות

"אמר רב הונא: מצינו מן התורה ומן הנביאים ומן הכתובים, שצריך אדם ליתן שבח והודיה על מעשה הנס, דכתיב: 'למען תספר באזני בנך...' (מדרש הגדול, פרשת בא).

"ת"ר הלל זה מי אמרו" (פסחים ק"ז ע"א) והגמרא בהמשך מפרטת ושימה ארוכה של אמוראים שנתנו סימן למתי שצריך לאמר הלל... "והכמים אומרים: נביאים שביניהן תקנו להן לישראל שיהו אומרים אותו על פרק ופרק ועל כל צרה וצרה שלא תבא עליהן לישראל, ולכשנגאלין אומרים אותו על גאולתן. "ת"ר ארבעים ושמונה נביאים ושבע נביאות נתנבאו להם לישראל ולא פחתו ולא הוסיפו על מה שכתוב בתורה חוץ ממקרא מגילה. מאי דרוש, אמר ר' חייא בר אבין אמר ר' יהושע בן קורח קו"ח מה מעבדות לחרות אמרין שירה ממיתה לחיים לא כל שכן? אי הלל נמי נימא... (מגילה י"ד ע"א).

הגמרא במגילה דנה בשאלה מדוע אין אומרים הלל בפורים (גם שם ניצלנו ממוות לחיים, ושכן יהיה ביום העצמאות). "אמר רבי יצחק: לפי שאין אומרים הלל על נס שבחוצה לארץ... רב נחמן אמר:

קרייתא זו הלילא (קריאת מגילת אסתר בפורים היא ההלל)... המאירי סובר שאם אין לו מגילה חייב לקרוא הלל בפורים.

המסקנה מגמרא זו שעל נס שבארץ ישראל כולם מודים שאומרים הלל. האנגלים עזבו את הארץ, שערי ארץ ישראל נפתחו לכל יהודי העולם, נלחמנו מעטים מול רבים ובלי נשק, ובסוף יכולנו! יש נס גדול מזה!?

"חמישה באייר, שנקבע לחוג אותו בכל הארץ זכר לנס תשועתנו וחרותנו - מצווה לעשות שמחה ויום טוב ולומר הלל. ואף ציבור שבעיר אחת או יחידים קובעים עליהם יום טוב לעצמם, על נס שנעשה להם, חייבים לקיים עליהם ולעל זרעם והבאים אחריהם עד עולם... כמו שכתב מהר"ם אלשיך בתשובותיו סי' מ"ט, והובא להלכה במגן אברהם סי' תרפ"ו ס"ק ה' ובאליהו רבה שם. והחתם סופר בשו"ת או"ח סי' קצ"א כתב שכך נוהגין כמה קהילות ישראל ומגדולי יחידיהם שעושים כן ביום שאירע להם נס... וממילא פשיטא בנידון דידן, הנוגע לציבור של כלל ישראל, ויש כאן פדיון מעבדות לחרות, שנגאלנו משעבוד מלכויות ונעשינו בני חורין והשגנו עצמאות ממלכתית, וגם הצלה ממיטה לחיים, שנצלנו מידי אויבינו שעמדו לכולתנו, ברדי חובה עלינו לקבוע יום טוב. ויפה כיוונו שקבעו את היום הזה דוקא, אשר בו היה עיקר הנס שיצאנו מעבדות לחרות על ידי הכרזת העצמאות. (רבי משלם ראטה, שו"ת קול מבשר סי' כא).

לענין הברכה

תוס' ד"ה כאן במקדש כאן בגבולים (סוכה מ"ד ע"א): "ועוד י"ל דאפילו ציבור שאין שם כל ישראל, יחיד קרי להו משום דאמרין בערבי פסחים (ק"י) נביאים אמרוהו 'ותיקנו' להם לישראל שיהו אומרים אותו על כל פרק ופרק ועל כל צרה וצרה שלא תבא עליהן, ולשנגאלין אומרין אותו על גאולתן ולכן נקט יחיד דכי ליכא כל ישראל אין גומרין אותו אלא באלו הימים, אבל לגאולת ישראל אומרים אותו".

אין בהלכה הלל שלם ללא ברכה, בראש חודש אמירת ההלל היא מכח מנהג ולכן חלוקת הדעות בראשונים אם מברכים עליו או לא, הלל על נס הוא תמיד הלל שלם ולכן הוא בברכה.

שבת פרשת אחרי קדושים

הפטרה: "הלא כבני כושיים" (עמוס ט, ז)

מברכים למתענים בה"ב

במנחה: פרקי אבות ג'.

יום שני: תענית שני קמא.

יום חמישי: תענית חמישי.

תענית שני חמישי שני (בה"ב)

יש נוהגים להתענות מיד לאחר ראש חודש מרחשון ולאחר ראש חודש אייר, דהיינו לאחר חג הסוכות ולאחר חג הפסח (שולחן ערוך תצב, א ובמשנה ברורה שם ס"ק ט-ז), בימי שני, חמישי ושני אחריו. והטעם: חוששים שמא מתוך שמחה ומשתה של ימי החג באו לידי עבירה (שם במשנה ברורה ס"ק א). במטה משה (סימן תשמז) הסביר שנקבעו דוקא ימים אלה, שהם ימי רצון. במקור היו אלה ימים של תענית, אך ברבות הימים השתחררו רובם מהתענית והשאירו רק את הסליחות, וגם מנהג זה של אמירת סליחות, כמעט שכבר לא מקויים. וראה במשנה ברורה (תקסו, י) שרק יחידים נהגו להתענות בו.

במשנה ברורה (תקסו, יד) אומר שאם אדם נמצא במקום שנוהגים להתענות בה"ב, והוא אינו צם, לא יאכל בפרהסיא, כמו בתענית ציבור, אלא בצנעה.

בשבת שלאחר ראש חודש מרחשון ואייר, לפני החזרת ספר התורה להיכל מברך השליח ציבור את כל מי שיקבל עליו להתענות תענית בה"ב (שם בשולחן ערוך תצב, א). אמנם אין ענין אמון לברכה מחייבת להתענות, אלא כן קיבל עליו בפיו להתענות (שם סעיף ג), אבל הנמצא בבית הכנסת ועונה מלא אחר הברכה, אינו צריך קבלת תענית במנחה ביום שלפני התענית. ביום התענית (בה"ב) נוהגים כבתענית ציבור (רמ"א שם בסעיף א).

כשיש עשרה המתענים אומר הש"ץ בחזרה של תפילת שחרית ומנחה, אחר ברכת "הגואל", "עננו". אם אין עשרה הש"ץ לא יאמר "עננו" גם לא בשומע תפילה.

בתפילת שחרית אומרים סליחות, אף כשאין עשרה מתענים בבית הכנסת (שולחן ערוך שם במשנה ברורה ס"ק ה). אומרים "אבינו מלכנו".

הקריאה בתורה: בתפילת שחרית קוראים את הקריאה של פרשת השבוע (שם ברמ"א ובמשנה ברורה). כשיש עשרה מתענים קוראים בתפילת מנחה "ויחל" וגם אומרים "אבינו מלכנו". במשנה ברורה (תקסו ס"ק יד) מסביר שגם לדעת המקילין וסוברים שלקריאת "ויחל" לא צריך עשרה צמים, מדובר רק על שאר התעניות, אבל בתענית בה"ב צריך דוקא עשרה צמים כדי לקרוא בתורה "ויחל". מי שאינו צם לא יעלה לתורה לקריאת "ויחל".

שם (סימן תקסו, ח) כתב שאם טעו והתחילו לקרוא "ויחל" במקום בפרשת השבוע, אין צריך לחזור ולקרוא בפרשת השבוע.

שנת תשע"ה שנת שמיטה

**הרב משה ביגל
רבה של מיתר**

שאלה:

א. האם מותר להשתמש בקפה או בתמציות תה מתוצרת נוצרית?
ב. האם מותר לשתות קפה או תה שנוכרי בישראל?

תשובה:

קניית קפה טחון או תה אצל נוצרים:

בדרך כלל במדינות העולם השלישי קשה לסמוך על הכיתוב של אריות המוצר, ולעיתים גם מוצר שכתוב עליו כי הוא 100% טהור, בפועל איננו כזה. הזיופים והרמאויות הנפוצים במדינות אלו הם פועל יוצא של אכיפה לקויה של החוק. יחד עם זאת, לגבי קפה טהור ותה המיוצרים בכל מקום בעולם, נהוג לפסוק שאין בהם חשש תערובת, מאחר ולא נוהגים לערבב בהם חומרים מן החי או חומרים בעייתיים אחרים, ולכן מותר לקנותם בכל מקום בעולם, גם במדינות העולם השלישי. כל זה בתנאי שהקפה או התה הם ללא תוספות של טעם.

שתית קפה או תה שבישל נוצרי:

ראשית אין חשש שמא הקפה או התה בושלו בכלים של טריפה מכיון שלא רגילים לבשל משקאות אלה בכל כלי, אלא רק בכלים מיוחדים (כגון קומקום או פינג'ן). יחד עם זאת, קיימת כאן בעיית האיסור של בישולי נוצרים, כלומר האיסור שגזרו חכמים שלא לאכול תבשיל שבישל נוצרי, גם אם אין במרכיביו חומרים שאינם כשרים. הסיבה לאיסור זה הוא בכדי שלא נשתתף בסעודות שלהם וכתוצאה מהקרבה וההשתתפות בשמחה נבוא להתחתן עם בנותיהם (שו"ע י"ד ק"ג). איסור זה הוא על כל תבשיל שנוכרי מבשל (כמובן שמדובר במקרה בו אין בתבשיל מרכיבים שאינם כשרים) בתנאי שאי אפשר לאכול אותו חי והוא תבשיל חשוב העולה על שולחן מלכים (כלומר נאכל בסעודות חגיגיות). האם קפה ותה נכללים בגדר זה?

ובכן, הדבר נתון במחלוקת הפוסקים. יש האוסרים מכיון שקפה הוא מאכל שאי אפשר לאכול אותו חי ושותים אותו בסעודות חגיגיות (עולה על שולחן מלכים), אולם יש המתירים מכיון שאינו נאכל בתוך הסעודה יחד עם הלחם אלא בסוף הסעודה כמשקה בפני עצמו, ועל משקה כזה לא גזרו חכמים את גזירת האיסור של בישולי נוצרים. סיבה נוספת להקל היא הביטול של הקפה למים המהווים עיקר, ומים שהתבשלו ע"י נוצרי מותרים מכיון שאפשר לשתות אותם גם ללא בישול (דרכי תשובה, יו"ד ק"ג יא וכן הובאו אחרונים רבים שהתירו ביחוד דעת ד' מב).

למעשה: המהדרין בכשרות לא שותים קפה או תה שהתבשל ע"י נוצרים, אולם מצד עיקר הדין ולרוב מניין ובניין הפוסקים מותר לשתות משקאות אלה אצל נוצרים מאחר והדבר שנוי במחלוקת ומדובר באיסור דרבנן שלגביו אנו פוסקים ספק דרבנן להקל (יחזה דעת ד' מב).

מקום בפרשה - יושע לביא - מורה דרך

נקרת הצור

"עם הארץ ירממהו באבן". בתחית בית הקברות היהודי שעל הר הזיתים, באפיק נחל קדרון, ממזרח להר הבית ניצבים כמה וכמה מונומנטים הקשורים לקבורה. יש המכנים אותם "פטרה של ירושלים". הבולטים שבהם הם קבר זכריה, מערת בני חייזר ויד אבשלום.

יד אבשלום קבור באבן

בעוד שיד אבשלום הוא מבנה קבורה, הרי שקבר זכריה הוא נפש, כלומר אנדרטה או מצבה למישהו שנקבר בסמוך אליו, כנראה לבני משפחת הכהנים חייזר אשר שמם מופיע בקבר שמשמאל לו. מי קבור ביד אבשלום? איננו יודעים, מה שברור הוא שזה לא אבשלום בנו של דוד המלך, הן מפני שהמקרא (שמואל ב, יח) מספר שהוא נקבר ביער. גם המצבה שהקים לעצמו עוד בחייו נמצאת בעמק המלך שהוא בהמשך הנחל לכון דרום ולא במקום זה. הן מפני שהארכיטקטורה של יד אבשלום מאוחרת באלף שנה לימיו. לאחרונה הציע פרופ' גבי ברקאי שזה קברו של אגריפס הראשון נכדו של הורדוס, ונימוקיו עמו.

אין בכל זאת הוצמד הכינוי יד אבשלום למבנה זה? עולי הרגלים בימי הביניים ראו את המבנה המפואר, הם הכירו את תיאור מסלול בריחתו של דוד מפני בנו המורד (שם פרק טו) 'וַיִּהְיֶה דָּוִד בְּאֵד עֵבֶר בְּנַחַל קְדְרוֹן... וַיִּחַד עֲלָהּ בְּמַעְלֵה הַזַּיְתִּים... וַיְהִי דָּוִד בְּאֵד עַד הָרָאשׁ אֲשֶׁר יִשֶׁתְּ חֲנֹה שָׁם לְאֵלֵקִים', וכינו אותו על שמו. אך בכך לא תם הענין. לימים התקבע בירושלים מנהג, והיה כי יהיה לאיש בן סודר ומורה, יוציא אותו אל יד אבשלום, יעמיד אותו אל מול מבנה האבן הגדול ויקרא באוזניו דברי תוכחה, ראה בני מה סופו של בן מורד. אך לא יסתפק בזאת אלא ישליך אבנים על המבנה (לא על הבן, חלילה).

תחריט עץ משנת 1677 מראה את מנהג השלכת האבנים. תמונה שצולמה במקום בראשית המאה העשרים מראה את המבנה שקוע בערימת אבן עד כדי מחצית גובהו, נראה שהיו בירושלים של הימים ההם הרבה בנים שובבים...

בתחילת המאה הקודמת נחפרו סביבות הקבר והשטח נוקה, מאחוריו התגלתה מערת קבורה מפוארת, יש המכנים אותה מערת יהושפט על שמו הקדום של העמק (יואל פרק ז), שם שהפך עם השנים לואדי ג'וזפט וממנו לואדי ג'וז, וממנו לנחל אגוז, אך יש מוסכניקים שמכנים אותו נחל אגוז. בימים אלו זוכים המבקרים במקום לאתנחתא מוזיקלית מלווה בכוס תה שנחלט במקום, והכל בחסות עמותת אלעד - עיר דוד.